

із яблучних вичавок є цінним кормовим продуктом, використання якого в складі раціонів для сільськогосподарських тварин і птиці дозволить підвищити їх поживну і біологічну цінність.

Список використаних джерел

1. Карунський О.Й., Воєцька О.Є. Використання яблучних вичавків при виробництві комбікормів. // Збірник тез доповідей 75 наукової конференції викладачів академії. Одеса 2015. С.19-21
2. Тимчак В. С. Комплексне використання відходів харчової промисловості в умовах інноваційних викликів. [Причорноморські економічні студії](#). 2016. Вип. 10. С. 57-62.
3. Ткачук В. М., Стапай П. В., Кирилів Я. І. Ефективність застосування сухих яблучних вичавок у годівлі овець: методичні рекомендації. Львів, 2014. 17 с.
4. Фіалович Л., Кирилів І., Паскевич Г. Продуктивність гусей при застосуванні нетрадиційних добавок у комбікормі. *Науковий вісник ЛНУ ветеринарної медицини та біотехнологій. Серія: Сільськогосподарські науки*. 2018. Т. 20, № 84. С. 127-130.
5. Beigh Y. A., Ganai A. M., Ahmad H. Utilisation of Apple pomace as livestock feed: A review. *Indian Journal of Small Ruminants (The)*. 2015. Vol. 21, № 2. P. 165-179.

УДК: 636.085.1"364"

ЙМОВІРНИЙ НАПРЯМ ЗМЕНШЕННЯ ВИТРАТ НА БІЛКОВІ СИРОВИНУ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ

Сусол Р.Л., доктор с.-г наук, професор
Арапакі С.С., аспірант

Одеський державний аграрний університет, Одеса, Україна

Питання зниження рівня сирого протеїну в раціонах годівлі свиней є не новим, проте в умовах військового стану воно набуло додаткової актуальності, що пов'язано із періодичним дефіцитом білкових інгредієнтів з тих або інших причин, що виникають на теренах нашої держави.

Зниження рівня сирого протеїну в кормах для свиней та птиці було піднято на одному із науково-практичних заходів в Канаді ще у 2023 р., де науковці та практики звернули увагу на раціони з низьким вмістом білка. Вчені зауважили, що згідно результатів різних досліджень щодо впливу зниження рівня сирого протеїну як у м'ясному птахівництві, так і у свинарстві, головним чином це призводить до зменшення викидів азоту.

Так, при зниженні сирого протеїну на 10 г/кг втрати азоту знижуються до 18,0 % у бройлерів та 10,0 % у свиней. У обох цих видів тварин спостерігався вплив зниження рівня сирого протеїну на вміст NH₃, але не було виявлено ніякого ефекту на N₂O, сказав він. Таким чином, зниження рівня сирого протеїну можна досягнути, якщо контролювати всі незамінні амінокислоти за принципом «ідеального протеїну» і при цьому немає негативного впливу на ріст молодняка і морфологічний склад туші [1].

Мета роботи: визначити вплив зниження рівня сирого протеїну в раціонах годівлі свиней основного стада на продуктивність та економічну доцільність такого прийому.

Матеріал та методика досліджень. Науково-господарський дослід проведено в умовах ПП «ГСП» Березівського району Одеської області за загальноприйнятими у свинарстві методиками [2]. При цьому було сформовано для свиноматок основного стада різного фізіологічного стану (поросні та лактуючі) по контрольній та дослідній групі за принципом пар-аналогів. Раціони дослідних відрізнялися від раціонів годівлі контрольних зменшеним рівнем білкових інгредієнтів (соєвої макухи, соняшникового шроту) за рахунок оптимізації амінокислотного профілю за використання кристалічного лізину. Аналіз раціонів годівлі свиноматок різного фізіологічного стану контрольної та дослідних груп наведено у таблиці 1.

Результати досліджень. Вміст сирого протеїну у раціонах годівлі свиноматок дослідних груп різного фізіологічного стану було знижено 0,41 % та на 1,57 % порівняно з аналогами контрольних груп відповідно порослих та лактуючих свиноматок на фоні практично ідентичного вмісту лізину та метіоніну в 1 кг сухої речовини раціону (табл. 1).

Стосовно продуктивності свиноматок різного фізіологічного стану контрольної та дослідних груп суттєвої різниці між групами не встановлено, тобто статистично-вірогідна різниця між групами відсутня. Так, середній показник багатоплідності свиноматок усіх груп перевищував показники 13,5 голів/ опорос.

Таблиця 1. Економічна ефективність використання раціонів годівлі зі зниженим рівнем сирого протеїну для свиней основного стада

Інгредієнти	Ціна, грн/т	Група тварин			
		контрольна		дослідна	
		поросні	лактуючі	поросні	лактуючі
Кукурудза	7 400.00	15,0	15,0	15,0	15,0
Ячмінь	6 000.00	45,0	34,0	45,0	35,0
Пшениця	6 000.00	25,0	25,0	25,0	30,0
Соєва макуха	22 000.00	-	10,5	-	6,0
Соняшниковий шрот	12 000.00	12,0	12,0	12,0	10,4

Мінерально фосфорна добавка	16 000.00	0,8	0,95	0,8	0,95
Сіль кухонна	10 000.00	0,4	0,4	0,4	0,4
Лізин кристалічний	100.00	0,15	0,25	0,15	0,4
Адсорбент Клінофід	119 760.00	0,1	0,3	0,1	0,3
Підкислювач Нуфоцид	168 000.00	-	0,1		0,1
Крейда кормова	5 000.00	1,15	1,11	1,15	1,05
Премікс Лакта Райт	237 600.00	-	0,4	-	0,4
Премікс Джеста Райт	237 600.00	0,4		0,4	-
Разом		100,0	1000	100,0	100,0
Ціна комбікорму, грн/т		8045.81	10124,93	7913,91	9300,58
Аналіз раціону*:					
Обмінна енергія, МДж		12.78	12.96	12.67	12.97
Сирий протеїн, %		14.05	17.10	13.64	15.53
Сирий жир, %		2.39	2.75	2.39	2.56
Лізин, %		0.60	0.91	0.66	0.91
Метіонін, %		0.60	0.35	0.66	0.31
Са : Р		1.23	1.22	1.26	1.23

Примітка: * - показники наведено на 1 кг сухої речовини

Висновки

Не виявлено жодного негативного впливу зниження рівня сирого протеїну в раціонах годівлі свиней основного стада на його продуктивність. При цьому середній показник багатоплідності свиноматок усіх груп перевищував показник 13,5 голів/ опорос.

Економічну доцільність такого прийому полягає у зменшенні вартості 1 т комбікорму на 1,64 % у період поросності та 8,86 % у підсисний період.

Перспективи подальших досліджень полягають у більш детальному аналізі впливу зниження рівня сирого протеїну в раціонах годівлі свиней на продуктивність в межах як одного опоросу так і на тривалість господарського використання тварин.

Список використаних джерел

1. [Marieke Ploegmakers](https://www.pigprogress.net/health-nutrition/nutrition/how-to-lower-crude-protein-in-pig-and-poultry-feed/). Lowering crude protein levels in pig and poultry feed. *PIG PROGRESS* URL: <https://www.pigprogress.net/health-nutrition/nutrition/how-to-lower-crude-protein-in-pig-and-poultry-feed/> (дата звернення 08.05.24).

2. Технологія виробництва та переробки продукції тваринництва: підручник для аспірантів / В. І. Ладики, Л. М. Хмельничий, М. Г. Повод та ін. ; за заг. ред. В. І. Ладики, Л. М. Хмельничого. Одеса: Олді+, 2023. 244 с.

УДК: 636.4.082

ПЕРСПЕКТИВНА РОБОТА З МИРГОРОДСЬКОЮ ПОРОДОЮ СВИНЕЙ В УКРАЇНІ

Церенюк О.М., доктор с-г. наук, професор, директор

*Інститут свинарства і агропромислового виробництва НААН,
м. Полтава, Україна*

Актуальність. Сучасний рівень вітчизняного свинарства характеризується високим рівнем технологічності, значним генетичним потенціалом вихідних батьківських форм та ефективним їх поєднанням за породно-лінійної гібридизації. Вітчизняні малочисельні породи свиней не зовсім відповідають вимогам, що їх виставляє промислове свинарство. Саме це є основною проблемою, що уповільнює їх подальший розвиток та стримує відповідне формування дочірніх господарств та розширення популяцій. Подібні проблеми притаманні й одній з перших вітчизняних порід свиней – миргородській.

Ключові слова: *свині, миргородська порода, локальні та зникаючі породи свиней, збереження порід, біорізноманіття*

Мета. Сформулювати та окреслити перспективні напрями подальшої роботи з миргородською породою свиней в Україні.

Матеріали і методи. Камеральний аналіз ефективності селекційної роботи з миргородською породою свиней в Україні за останні роки.

Результати. Апробована у 1940 році миргородська порода свиней в свій час отримала великої популярності та була серед основних порід України, значною мірою впливаючи на загальне виробництво продукції свинарства. Однак поступовий перехід на м'ясне свинарство та зменшення попиту на жирну свинину відобразились на чисельності поголів'я свиней цієї породи, звуженні генеалогічної структури, тощо. До 2018 року кількість суб'єктів племінної справи з породи скорочувалось до критичної межі. Поступове зменшення числа стад реалізувалось у зосередженні племінних тварин даної породи у одному господарстві – ДПДГ «ім. Декабристів», Полтавської області. Спалах африканської чуми у цьому господарстві призвів до винищення майже всього поголів'я миргородців. Подальше відновлення популяції в ДПДГ «ім. Декабристів», після зняття